

Warszawa, dnia 31 grudnia 2013 r.

Poz. 1688

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾**

z dnia 18 grudnia 2013 r.

**w sprawie wymagań w zakresie szkoleń i kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne
w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa
związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia**

Na podstawie art. 26 ust. 9 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania, w tym szczegółową tematykę i formę przeprowadzonych zajęć, w zakresie:

- 1) kursów, o których mowa w art. 26 ust. 7 pkt 6 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, prowadzonych przez publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.³⁾);
- 2) szkoleń i kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, prowadzonych przez uczelnie.

§ 2. 1. Szkolenia i kursy, o których mowa w § 1, prowadzi się w formie stacjonarnej.

2. Metodami nauczania zagadnień, o których mowa w załączniku do rozporządzenia, są wykłady lub zajęcia praktyczne.

§ 3. 1. Szkolenia i kursy, o których mowa w § 1, trwają łącznie co najmniej 245 godzin.

2. Szczegółową tematykę szkoleń i kursów, o których mowa w § 1, oraz czas ich trwania i sposób realizacji określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Spełnienie warunku, o którym mowa w art. 26 ust. 8 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, zwalnia z obowiązku odbycia szkolenia albo kursu w zakresie określonym w pkt II i III bloku ogólnoprawnego załącznika do rozporządzenia.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: *B. Sienkiewicz*

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628 i 829.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 18 grudnia 2013 r. (poz. 1688)

**SZCZEGÓŁOWA TEMATYKA, CZAS TRWANIA I SPOSÓB REALIZACJI SZKOLEŃ I KURSÓW
POTWIERDZAJĄCYCH PRZYGOTOWANIE TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE
W ZAKRESIE WYSZKOLENIA STRZELECKIEGO, SAMOOBRONY, TECHNIK INTERWENCYJNYCH
ORAZ ZNAJOMOŚCI PRZEPISÓW PRAWA ZWIĄZANYCH Z WYKONYWANIEM OCHRONY OSÓB I MIENIA**

Blok ogólnoprawny

I. Zagadnienia dotyczące ochrony osób i mienia

1. Definicje ustawowe.
2. Obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie.
3. Zasady sporządzania planu ochrony jednostki i tryb jego uzgadniania.
4. Wewnętrzne służby ochrony – zasady i tryb tworzenia, struktura organizacyjna, zakres działania, sposób prowadzenia dokumentacji ochronnej, uzbrojenie, wyposażenie i umundurowanie.
5. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia:
 - 1) ustawa o swobodzie działalności gospodarczej;
 - 2) Kodeks spółek handlowych.
6. Tryb uzyskiwania wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych dotyczących pracowników ochrony.
7. Uprawnienia i obowiązki pracowników ochrony przy realizacji zadań ochrony osób i mienia.
8. Zasady, przypadki i warunki użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej oraz czynności poprzedzające użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej i czynności następujące po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.
9. Ograniczenia w ochronie osób wynikające z ustawy o ochronie osób i mienia.
10. Uprawnienia kontrolne organu koncesyjnego wynikające z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i ustawy o ochronie osób i mienia.
11. Zakres i tryb sprawowania przez Policję, Straż Graniczną i Ministra Obrony Narodowej nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi.

II. Wybrane zagadnienia prawa karnego, prawa wykroczeń i prawa karnego procesowego

1. Pojęcie prawa karnego, prawa wykroczeń i prawa karnego procesowego.
2. Ogólna definicja przestępstwa i wykroczenia.
3. Ogólna charakterystyka okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną.
4. Instytucja obrony koniecznej.
5. Instytucja stanu wyższej konieczności.
6. Przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności.
7. Przestępstwa przeciwko mieniu.
8. Wykroczenia przeciwko mieniu.
9. Odpowiedzialność karna pracownika ochrony.
10. Ogólne zasady zabezpieczenia miejsca popełnienia przestępstwa na potrzeby postępowania procesowego.
11. Społeczny i prawny obowiązek powiadomienia o przestępstwie ściganym z urzędu.

III. Wybrane zagadnienia prawa cywilnego i prawa pracy

1. Pojęcie prawa cywilnego i prawa pracy.
2. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych.
3. Pojęcie osoby fizycznej i osoby prawnej.

4. Własność i posiadanie oraz ich ochrona prawna.
5. Czyny niedozwolone.
6. Odpowiedzialność cywilna pracownika ochrony.
7. Pojęcie pracownika i pracodawcy.
8. Umowa o pracę, umowy cywilnoprawne.
9. Obowiązki pracodawcy.
10. Obowiązki pracownika.
11. Odpowiedzialność porządkowa i materialna pracownika.
12. Czas pracy.
13. Roszczenia ze stosunku pracy.

IV. Wybrane zagadnienia psychologii

1. Pojęcie psychologii.
2. Zapamiętywanie – rodzaje pamięci, efektywne techniki zapamiętywania.
3. Budowa portretu pamięciowego.
4. Elementy prenegocjacji.
5. Wybrane zagadnienia z teorii i praktyki zachowań agresywnych.
6. Psychologia tłumy.
7. Podstawowe informacje dotyczące stresu, jego funkcjonowania i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

V. Etyka pracownika ochrony

1. Podstawowe pojęcia.
2. Katalog praw i wolności człowieka.
3. Uczciwość, rzetelność, profesjonalizm w pracy związanej z ochroną osób i mienia.
4. Poszanowanie godności człowieka a uprawnienia do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.

VI. Zasady udzielania pomocy przedlekarskiej

1. Zasady udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadkach zranień bądź krwawień tętniczych i żylnych, złamań kości, oparzeń, porażenia przedmiotem przeznaczonym do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej lub omdleń.
2. Praktyczne opatrywanie ran postrzałowych, unieruchamianie kończyn, wykonywanie sztucznego oddychania i pośredniego masażu serca, użycie automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED.

Realizacja tematyki bloku w minimalnym łącznym wymiarze 50 godzin realizowanych w formie stacjonarnych wykładów, w tym pkt VI – w formie wykładów i zajęć praktycznych.

Blok obejmujący zagadnienia ochrony osób i mienia

I. Taktyka wykonywania zadań ochrony osób

1. Zakres pojęcia ochrony osób.
2. Przyczyny zamachów na osoby.
3. Metody i etapy ataków na osoby oraz używane środki:
 - 1) atak z użyciem broni palnej lub innego niebezpiecznego narzędzia z bliska i na odległość;
 - 2) atak z użyciem materiałów wybuchowych;
 - 3) uprowadzenia.
4. Założenia taktyczne przeciwdziałania atakom:
 - 1) rozpoznanie zagrożeń;

- 2) wykrywanie obserwacji;
 - 3) taktyka ochrony w obiekcie;
 - 4) taktyka ochrony w miejscu publicznym.
5. Organizacja grupy ochronnej.

II. Taktyka wykonywania zadań ochrony mienia

1. Zakres pojęcia ochrona mienia.
2. Ochrona obiektu:
 - 1) cel ochrony i rodzaje zagrożeń;
 - 2) formy wykonywania zadań ochrony;
 - 3) zadania i obowiązki pracownika ochrony w związku z:
 - a) kontrolą ruchu osobowego,
 - b) kontrolą ruchu materiałowego,
 - c) ujęciem sprawcy przestępstwa lub wykroczenia,
 - d) zaistnieniem: przestępstwa, wykroczenia, pożaru, wybuchu, awarii, katastrofy, skażenia, zamachu terrorystycznego, z uwzględnieniem zasad i sposobów ewakuacji osób poszkodowanych,
 - e) ochroną informacji niejawnych,
 - f) ochroną danych osobowych;
 - 4) specyfika ochrony różnych kategorii obiektów;
 - 5) specyfika ochrony sprawowanej przez grupę interwencyjną.
3. Ochrona transportowanych wartości pieniężnych:
 - 1) tryb i warunki wykonywania transportu wartości pieniężnych, konwojowanego transportu wartości pieniężnych i transportu podlegającego obowiązkowej ochronie realizowanych przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną;
 - 2) obowiązki osób wchodzących w skład transportu wartości pieniężnych i konwojowanego transportu wartości pieniężnych;
 - 3) organizacja i zasady ochrony transportu wartości pieniężnych wykonywanego przy użyciu i bez użycia środków transportu;
 - 4) organizacja i zasady ochrony konwojowanego transportu wartości pieniężnych;
 - 5) rodzaje zagrożeń;
 - 6) prowadzenie dokumentacji związanej z konwojowanym transportem wartości pieniężnych.
4. Ogólne wymogi prawne dotyczące urządzeń, pojemników, pomieszczeń lub bankowozów służących do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych.
5. Mechaniczne i elektroniczne systemy zabezpieczeń:
 - 1) ogólne wymogi prawne dotyczące stosowania mechanicznych i elektronicznych systemów zabezpieczeń;
 - 2) rodzaje mechanicznych i elektronicznych systemów zabezpieczeń i ich rola w systemie ochrony obiektów;
 - 3) zasady obsługi mechanicznych i elektronicznych systemów zabezpieczeń.

Realizacja tematyki bloku w minimalnym łącznym wymiarze 100 godzin, w tym pkt I w wymiarze 30 godzin i pkt II w wymiarze 70 godzin, realizowanych w formie stacjonarnych wykładów i zajęć praktycznych.

Blok obejmujący zagadnienia wykształcenia strzeleckiego

1. Budowa i zasady działania broni palnej:
 - 1) działanie, przeznaczenie i charakterystyki techniczne pistoletu, rewolweru, pistoletu maszynowego, karabinka oraz strzelby gładkolufowej na wybranych przykładach;
 - 2) podstawy celnego strzelania;
 - 3) rozkładanie i składanie wybranych egzemplarzy broni palnej;
 - 4) przyczyny i objawy zacięcia się broni palnej oraz sposoby skutecznego usuwania go.

2. Zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią palną:
 - 1) zasady bezpiecznego zachowania się na strzelnicy;
 - 2) zasady bezpiecznego obchodzenia się z pistoletem, rewolwerem, pistoletem maszynowym, karabinkiem oraz strzelbą gładkolufową.
3. Techniki posługiwania się bronią palną:
 - 1) techniki szybkiego sięgania po broń palną;
 - 2) przyjmowanie postaw strzeleckich, przemieszczanie się i zwroty z bronią palną;
 - 3) strzelanie z broni palnej.

Realizacja tematyki bloku w minimalnym łącznym wymiarze 35 godzin realizowanych w formie stacjonarnych wykładów i zajęć praktycznych.

Blok obejmujący zagadnienia samoobrony i technik interwencyjnych

1. Samoobrona:
 - 1) postawy i poruszanie się w walce;
 - 2) techniki wyprowadzania uderzeń i kopnięć oraz sposoby ich blokowania;
 - 3) pady i przewroty w walce wręcz;
 - 4) sprowadzanie do parteru z wykorzystaniem: podcięć, chwytów za głowę lub nogi;
 - 5) chwytów transportowe – dźwignie na stawy kończyn górnych;
 - 6) uwalnianie się z chwytów, obchwytów i duszeń;
 - 7) miejsca wrażliwe na ciele człowieka i sposoby obezwładniania.
2. Techniki interwencyjne:
 - 1) techniki zakładania kajdanek i obszukiwania osób;
 - 2) posługiwanie się pałką służbową;
 - 3) techniki posługiwania się przedmiotem przeznaczonym do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
 - 4) techniki stosowania chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających;
 - 5) techniki usuwania z pojazdu osoby stawiającej opór czynny;
 - 6) obrona przed atakami nożem lub niebezpiecznym przedmiotem;
 - 7) obrona przed atakiem bronią palną;
 - 8) podstawowe techniki posługiwania się bronią palną w walce;
 - 9) współdziałanie pracowników ochrony w różnych sytuacjach taktycznych.

Realizacja tematyki bloku w minimalnym łącznym wymiarze 60 godzin realizowanych w formie stacjonarnych zajęć praktycznych.